

**Investigar en Educació II: Metodologies, Instruments
i Estratègies de Recollida i Anàlisi de Dades**

Codi: 43227

Crèdits: 9

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313815 Recerca en Educació	OB	0	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: José Tejada Fernández

Correu electrònic: Jose.Tejada@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

Es tracta d'un mòdul obligatori del MURE

Objectius

Aquest mòdul pretén introduir a l'alumnat en la metodologia de la investigació en educació

Competències

- Analitzar dades d'acord amb la seva natura i elaborar resultats d'acords amb els propòsits de la recerca.
- Desenvolupar valors professionals que incloguin ètica pròpia de la recerca en educació, en particular el respecte a la diversitat d'opinions i de manera de ser i de fer.
- Incorporar les TIC en el procés d'investigació, la cerca i la gestió de la informació, l'anàlisi de dades i la difusió i la comunicació de resultats.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Recollir dades per a la recerca en coherència amb l'opció metodològica triada.
- Reconèixer i avaluar les potencialitats i les limitacions dels instruments i de les estratègies metodològiques.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Treballar en equip i amb equips del mateix àmbit o interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i interpretar críticament les dades obtingudes en la investigació.
2. Aplicar el procés de buidatge de la informació, categorització i codificació de la mateixa com a font d'informació, documentació i mitjans indispensables per a la recerca de l'àmbit socioeducatiu.
3. Avaluar les potencialitats i limitacions dels diferents instruments i estratègies de recollida de dades.
4. Avaluar les potencialitats i limitacions dels diferents tipus d'anàlisis i dels programes informàtics que en faciliten el desenvolupament.
5. Construir i validar instruments en coherència amb l'opció metodològica escollida.
6. Desenvolupar valors professionals que incloguin ètica pròpia de la recerca en educació, en particular el respecte a la diversitat d'opinions i de manera de ser i de fer.
7. Determinar eines d'anàlisi adequades a la naturalesa de les dades.
8. Dissenyar estratègies de recollida d'informació que ens permetin donar resposta als objectius plantejats.
9. Identificar i seleccionar les estratègies d'investigació més idonis per resoldre situacions problemàtiques reals.
10. Incorporar les TIC en el procés d'investigació, la recerca i la gestió de la informació, l'anàlisi de dades i la difusió i comunicació de resultats.
11. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
12. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
13. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
14. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom o autodirigit.
15. Relacionar resultats en base a la seva procedència (fonts i / o instruments).
16. Seleccionar o elaborar els instruments de recollida d'informació que ens permetin donar resposta als objectius plantejats.
17. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
18. Treballar en equip i amb equips del mateix àmbit o interdisciplinaris.
19. Utilitzar els mètodes, tècniques i estratègies de recerca i elaborar el disseny pertinent al problema de recerca en el seu context.

Continguts

1. Mètodes i dissenys de recerca en educació

- 1.1. Investigació quantitativa: ex post-facto, experimental, quasi-experimental, correlacional i descriptiva.
- 1.2. Investigació qualitativa: Investigació fenomenològica, etnogràfica, estudi de casos, investigació-acció.
- 1.3. Altres: investigació basada en el disseny, i investigació evaluativa.

2. Instruments i estratègies de recollida d'informació

- 2.1. Tipologia d'instruments, estratègies i dispositius de recollida d'informació: protocols d'observació, entrevistes i qüestionaris
- 2.2. Diseny, construcció i validació d'instruments i dispositius de recollida d'informació

Metodologia

L'activitat formativa es desenvoluparà a partir de les dinàmiques següents:

- Classes magistrals / expositives
- Lectura d'articles
- Anàlisi i discussió col·lectiva d'articles
- Pràctiques d'aula
- Presentació / exposició oral de treballs.
- Tutories.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Anàlisi i discussió col·lectiva d'articles i fonts documentals	6	0,24	2, 15, 16, 18
Classes magistrals / expositives	60	2,4	4, 6
Presentació / exposició oral de treballs	4	0,16	1, 10, 13
Pràctiques d'aula: Disseny de recerques i discussió de la seva pertinença i viabilitat	10	0,4	5, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 17, 19
Tipus: Supervisades			
tutories supervisió del treball individual i resolució de dubtes	60	2,4	4
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs	55	2,2	3, 4, 7, 11, 12, 13, 14, 16, 17
Lectura d'articles i fonts documentals	30	1,2	2, 15, 18

Avaluació

L'avaluació del mòdul es desenvoluparà mitjançant les activitats que s'indiquen.

La nota final serà el promig ponderat de les activitats previstes. Per a poder aplicar aquest criteri serà necessari obtenir com a mínim un 4 a totes les activitats.

El procediment de revisió de les proves es desenvoluparà de forma individual

L'assistència és obligatòria a les sessions presencials. Per a poder obtenir l'avaluació final positiva, l'estudiant ha d'haver assistit a un mínim del 80% de les classes.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats durant el desenvolupament del mòdul	20% - 25%	0	0	2, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19
Memòria / treball individual del mòdul	45% -	0	0	3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17,

	50%			19
Presentacions orals	20% - 25%	0	0	1, 10, 13, 15

Bibliografia

ALBERT M.J. (2007). *La investigación Educativa*. Madrid: McGraw Hill

APA (2009). *Publication manual of the American Psychological Association*. (6th ed). Washington, DC: American Psychological Association

BELL, J. (2002). *Cómo hacer tu primer trabajo de investigación. Guía para investigadores en educación y ciencias sociales*. Barcelona: Gedisa.

BLAXTER, L.; HUGHES, C. y TIGHT, M. (2008). *Cómo se investiga*. Barcelona: Graó.

BRIONES, G. (2016). *Métodos y técnicas de investigación en Ciencias Sociales*. (4ª ed.) México: Trillas.

BRENNER, M. E. (2012). Interviewing in educational research. En J. Green, G. Camilli y P. Elmore (Eds), *Handbook of complementary methods in education research* (pp. 357-370). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum [1ª edición 2006].

CAMPBELL, D. Y STANLEY, J. (1996). *Diseños experimentales y cuasiexperimentales en la investigación social*. Séptima reimpresión. Buenos Aires: Amorrutu Editores.

COHEN, L. I MANION, L. (1990). *Métodos de investigación educativa*. Madrid: La Muralla.

COLOBRANS, J. (2001). *El doctorando organizado*. Zaragoza: Mira Editores.

COOK, T.D. I REICHARDT (1986). *Métodos cualitativos y cuantitativos en investigación evaluativa*. Madrid: Morata.

CORBETTA, P. (2010). *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: Ed McGraw Hill.

CRESWELL, J. W. (2014). *Research Design. Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*. Los Angeles: SAGE.

Design-Based Research Collective. (2003). Design-based research: An emerging paradigm for educational inquiry. *Educational Researcher*, 32 (1), 5-8.

EASTERDAY, M., LEWIS, D. Y GERBER, E (2014). Design-Based Research Process: Problems, Phases and Applications. ICLS Proceedings Volume I. (317-324)

ESCUDERO, T. (2003). Desde los tests hasta la investigación evaluativa actual . Un siglo, el XX, de intenso desarrollo de la evaluación en educación. *RELIEVE*. Disponible on-line en : http://www.uv.es/relieve/v9n1/RELIEVEv9n1_1.htm

FABREGAS, S. I ALTRES (2016). *Técnicas de investigación social y educativa*. Barcelona: Editorial UOC.

GREEN, J.L.; CAMILLI, G & ELMORE, P.B. (eds.) (2006). *Handbook of Complementary Methods in Education Research*. Washington DC: Lawrence Erlbaum Associates, Inc. Publishers & American Educational Research Association

GOETZ, J.P. I LECOMPTE, M.D. (1988). *Etnografía y diseño cualitativo en investigación educativa*. Madrid: Morata.

GOYETTE, G. I LESSARD-HÉBERT, M. (1988). *La investigación-acción*. Barcelona: Laertes.

- HAIR, J.F.; ANDERSON, R.E.; TATHAM, R.L.; BLACK, W.C. (1999). *Análisis multivariante*. Prentice-Hall.
- HERNÁNDEZ, R., FERNÁNDEZ, C. i BAPTISTA, P. (2014). *Metodología de la investigación*. McGraw-Hill.
- KERLINGER, F.N. Y LEE, H.B. (2002). *Investigación del comportamiento*. México: McGraw Hill.
- KRUEGER, R.A.; CASEY, M.A. (2008). *Focus groups: A practical guide for applied research*. Thousand Oaks: Sage
- LEÓN, O. & MONTERO, I. (2015). *Métodos de investigación en Psicología y Educación. Las tradiciones cuantitativa y cualitativa*. 4a Edición. Madrid: McGraw Hill Education
- LEVY, J.P.; VALERA, J. (2003). *Análisis multivariado para ciencias sociales*. Madrid: Prentice-Hall.
- MACMILLAN, J. I SCHUMAQUER, S. (2005). *Investigación educativa*. 5a. Ed. Madrid: Pearson.
- MAYKUT, P. I MOREHOUSE, R. (1999). *Investigación cualitativa*. Barcelona: Hurtado.
- MCKENNEY, S.E. Y REEVES, T. (2012). *Conducting Educational Design Research*. NY: Routledge
- MERTENS, D.M. (2010). *Research and Evaluation in Education and Psychology* (3rd Edition). California: SAGE Publications.
- MUÑIZ J.; FONSECA-PEDRERO, E. (2008). Construcción de instrumentos de medida para la evaluación universitaria. *Revista de Investigación en Educación*, 5, 13-25. Versión online disponible en: <http://webs.uvigo.es/reined/>
- PADILLA, M.T. (2002). *Técnicas e instrumentos para el diagnóstico y la evaluación educativa*. Madrid: editorial CCS
- PÉREZ SERRANO, G. (1994). *Investigación cualitativa* (2 vol.). Madrid: La Muralla.
- QUINTAL, J.; GARCÍA, B. (coord.) (2012). *Fundamentos básicos de metodología de investigación educativa*. Madrid: CCS.
- QUIVY, R.; VAN CAMPENHOUDT, L. (1999). *Manual de investigación en ciencias sociales*. México: Limusa.
- RODRÍGUEZ GÓMEZ, d. y VALLDERIOLA, j. (2009). *Metodología de la investigación*. Barcelona: Ediciones de la UOC
- RODRÍGUEZ GÓMEZ, G. et al. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe.
- STAKE, R.E. (1998). *Investigación con estudio de casos*. Madrid: Morata.
- STAKE, R.E. (2006). *Evaluación comprensiva y evaluación basada en estándares*. Barcelona: Graó.
- TEJADA, J. (1997). *El proceso de investigación científica*. Barcelona: Fundació La Caixa.
- VAN MANEN, M. (2003). *Investigación educativa y experiencia vivida*. Barcelona: Idea Books.
- VARA, A. (2006). *La lógica de la investigación en Ciencias Sociales*. Lima: Centro de Investigaciones Científicas y Tecnológicas
- VELASCO, H.M.; DÍAZ DE RADAL, M.A. (1997) (eds). *La lógica de la investigación etnográfica. Un modelo de trabajo para etnógrafos de la escuela*. Madrid: Ed. Trotta.